

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

ادریس

پرسش: کتاب حضرت ادریس و ماجرای زندگی آن حضرت، و محل تبلیغ و اشکالاتی که از نظر اصول دین به آن داستان وارد شده را بیان فرمایید؟

فهرست مندرجات

- ۱ - ادریس در قرآن
- ۲ - ادریس در روایات
- ۳ - کتاب ادریس
- ۴ - محل تبلیغ ادریس
- ۵ - منبع جهت مطالعه بیشتر
- ۶ - پانویس
- ۷ - منبع

ادریس در قرآن

پاسخ:

در مورد این پیامبر بزرگ قرآن تنها دو بار- آن هم با اشاره‌های کوتاه - سخن گفته است یکی در **سورهٔ مریم** و دیگری در **سورهٔ انبیاء**. [۱] [۲]

ادریس در روایات

در روایات مختلف شرح مبسوطی دربارهٔ زندگی این پیامبر نوشته‌اند که نمی‌توان همهٔ آنها را معتبر دانست. نام او در **تورات** «**اخنوخ**» می‌باشد که در عربی «ادریس» می‌گویند. او اولین کسی بود که با قلم خط نوشت و علاوه بر مقام **نبوت** به **علم نجوم** و حساب احاطه داشت و نخستین کسی بود که طرز دوختن **لباس** را به **انسان‌ها** آموخت. [۳] [۴]

راوندی در «قصص الانبیاء» با سلسله اسنادش از **امام صادق** نقل می‌کند و **علامه مجلسی** هم ضمن نقل این **حدیث** آن را معتبر می‌داند. طبق این حدیث وقتی پادشاه ستمکار وقت به شخصی **ظلم** می‌کند و او را به **قتل** می‌رساند و ملک سرسبز او را از دستش می‌گیرد، **خداوند** ادریس را مأمور می‌کند، تا **حق** مظلومان را از او بگیرد و او را به سوی **خدا** دعوت کند. ولی پادشاه تصمیم می‌گیرد ادریس را از بین ببرد، ادریس از شهر فرار می‌کند و از خداوند می‌خواهد که تا زمانی که این‌ها توبه نکردند، **باران رحمتش** را از آنها قطع بکند. خدای تعالی بیست سال باران رحمتش را بر آنها نازل نمی‌کند، تا این‌که مردم گرسنه و بیچاره می‌شوند و به درگاه خداوند **توبه** می‌کنند و خداوند توبه آنها را قبول می‌کند و به ادریس **وحی** می‌کند که تو نیز توبه آنها را قبول کن، ادریس با دیدن **ذلت** و خواری آن مردم و پادشاهشان، با اندکی تأخیر توبه آنان را می‌پذیرد؛ آن‌گاه خداوند متعال باران رحمتش را به آنها می‌فرستد. [۵]

اما اشکالی که به این داستان وارد است، در صورت صحیح و معتبر بودن سند آن - این است که طبق عقیدهٔ ما پیامبران از هرگناه و **معصیتی معصوم** هست پس چرا ادریس امر خداوند را در مورد باران فرستادن **اجابت** نکرد؟!
علامه مجلسی در این مورد می‌گوید: امر نمودن خداوند ادریس را به باران بر سبیل حتم و **وجوب** نمی‌باشد بلکه بر سبیل **تخییر** و **استحباب** می‌باشد و غرض حضرت ادریس از تأخیر نمودن و طلبیدن قوم برای ذلالت در مقابل خود، برای رفعت و مقام دنیوی و انتقام‌گیری شخصی نبود بلکه به‌خاطر نافرمانی آنها از دستورات خداوند بود و ادریس به‌خاطر شدت محبت به خداوند بر معصیت‌کاران درخواست **عذاب** شدید می‌کند که این اعمال هم نسبت به آن قوم عین شفقت و مهربانی بود تا متنبه و بیدار شوند و دیگر در مقام طغیان در نیایند و خدا را معصیت نکنند. [۶]

کتاب ادریس

در مورد کتاب ادریس، در احادیث ذکری از نام کتاب آن حضرت به میان نیامده، ولی طبق بعضی از **احادیث** از جمله **حدیث ابودر** از **پیامبر** - صلی الله علیه و آله - برای او **صحفی** نازل شده بود به‌طوری‌که پیامبر - صلی الله علیه و آله - می‌فرمایند: «خداوند سی **صحیفه** برای ادریس فرستاد.» [۷]

محل تبلیغ ادریس

در مورد محل تبلیغ آن حضرت و **تولد** آن بعضی **بابل** و بعضی **مصر** را ذکر کرده‌اند که مجموعاً اطراف **نیل** و **دجله** و **فرات** را شامل می‌شود و در حدیثی از امام صادق - علیه السلام - وارد شده که می‌فرمایند «**هنگامی** که وارد کوفه شدی در **مسجد سهله نماز** به پادار چون آنجا خانهٔ ادریس **نی** بوده است» [۸] [۹] و طبق قول مشهور **عمر** او سیصد سال بوده است. [۱۰]

منبع جهت مطالعه بیشتر

کتاب ارشاد القلوب علامه مجلسی.

پانویس

۱. ↑ مریم/سوره ۱۹، آیه ۵۶-۵۷.
۲. ↑ انبیاء/سوره ۲۱، آیه ۸۵-۸۶.
۳. ↑ طبرسی، مجمع البیان، ج ۱۰، ص ۳۲۲.

- ۴. ↑ تفسیر میزان، ج ۱۴، ص ۶۸. 📄
- ۵. ↑ راوندی، قصص الانبیاء، ص ۱۴. 📄
- ۶. ↑ علامه مجلسی، حیاة القلوب، ج ۱، ص ۲۳۷.
- ۷. ↑ الشیخ الصدوق، خصال، ص ۵۲۴. 📄
- ۸. ↑ بحارالانوار، ج ۱۱، ص ۵۷. 📄
- ۹. ↑ کافی، ج ۲، ص ۴۹۴. 📄
- ۱۰. ↑ مسعودی، مروج الذهب، ج ۱، ص ۱۸.

منبع

اندیشه قم. 📄

رده‌های این صفحه : تاریخ انبیاء | حضرت ادریس